

ضوابط رتبه‌بندی حرفه‌ای مشمولین طرح طبقه‌بندی مشاغل معلمان (نامه شماره ۱۲۶۳۳۹ مورخ ۱۳۹۴/۶/۲۱ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

برادر ارجمند جناب آقای دکتر فانی

وزیر محترم آموزش و پرورش

شورای توسعه مدیریت و سرمایه انسانی در جلسه مورخ ۱۳۹۴/۶/۹ بنا به پیشنهادهای شماره ۱۴۰/۵۴۵۷۶ مورخ ۱۳۹۴/۳/۳۱ و ۷۹۹۹۸/۷۰۰ مورخ ۱۳۹۴/۵/۵ آن وزارت و به منظور تحقق بندهای (۱-۲) و (۴-۱۱) (راهکارهای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش کشور مبنی بر ارتقای شغلی معلمان بر اساس نظام معیارهای اسلامی و همچنین ایجاد نظام ارزیابی صلاحیت معلمان و در اجرای تصویب‌نامه شماره ۱۰۹۹۳/ت/۵۰۵۱۰-هـ مورخ ۱۳۹۴/۲/۲ هیأت محترم وزیران، «ضوابط رتبه بندی حرفه ای مشمولین طرح طبقه بندی مشاغل معلمان» را تصویب نمود. مراتب به همراه ضوابط یاد شده (ممه‌ور به مهر شورای توسعه مدیریت و سرمایه انسانی) جهت اجرا ابلاغ می گردد.

ضوابط رتبه‌بندی حرفه‌ای مشمولین طرح طبقه‌بندی مشاغل معلمان

در راستای تحقق بندهای (۱-۲)، (۴-۱۱) (راهکارهای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و در اجرای تصویب‌نامه شماره ۱۰۹۹۳/ت/۵۰۵۱۰ مورخ ۱۳۹۴/۲/۲ هیأت وزیران، به منظور استقرار نظام سنجش شایستگی‌های تخصصی و حرفه‌ای معلمان و تقویت انگیزه ارتقای شغلی مشمولین طرح طبقه‌بندی مشاغل معلمان، با هدف کیفیت و کارایی و کفایت نظام آموزشی کشور، ضوابط رتبه‌بندی حرفه‌ای مشمولین طرح مذکور، به شرح زیر ابلاغ می‌شود.

تمام مشمولین شاغلی که قبل از ابلاغ این ضوابط، مطابق با مقررات قبلی ارتقاء رتبه یافته‌اند و از مزایای مقرر برخوردار شده‌اند، برای احراز یکی از عناوین رتبه‌های حرفه‌ای و بهره‌مندی از مزایای مترتب بر آن، می‌بایست بر اساس این ضوابط مورد ارزیابی قرار گیرند.

الف- تعاریف و اصطلاحات:

رتبه‌بندی حرفه‌ای: ارزیابی و تعیین شایستگی‌های عمومی، حرفه‌ای و تخصصی مشمولان طرح طبقه‌بندی مشاغل معلمان متناسب با مبانی سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و سطح‌بندی آنان

مشمولین طرح: شاغلین مشاغل پیش‌بینی شده در بند ۱ مصوبه فوق‌الذکر

گواهینامه صلاحیت ارزیاب: مدرکی است که پس از طی دوره آموزشی مربوطه و کسب امتیاز شایستگی ارزیابان از سوی مرجع مورد تأیید شورای راهبری توسعه مدیریت وزارت آموزش و پرورش صادر خواهد شد.

ب- عوامل و معیارهای ارزیابی و نحوه امتیازدهی

شایستگی‌های حرفه‌ای مشمولین این طرح بر اساس اهداف تعیین‌شده در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، و بر اساس معیارهای علمی سنجش شایستگی‌های معلمی، در دو بخش عمومی و حرفه‌ای پیش‌بینی شده است.

از آنجایی که مؤلفه‌های دانش، تجارب و مهارت، پیوستگی نزدیکی با یکدیگر داشته و اجتماع شاخص‌های رفتاری آنها منجر به بالندگی حرفه‌ای می‌شود، لذا شایستگی حرفه‌ای در دو بخش «دانشی» و «مهارتی» دسته‌بندی شده است.

عناوین و معیارهای شایستگی‌های یاد شده به همراه دامنه امتیاز برای هر یک از آن‌ها و همچنین شرایط لازم برای ارتقا به رتبه‌های پایه حرفه‌ای، ارشد حرفه‌ای، خبره حرفه‌ای و عالی حرفه‌ای به شرح جداول (۱) و (۲) پیش‌بینی شده است.

جدول ۱- شایستگی‌های عمومی و حرفه‌ای

دامنه امتیاز	عناوین	شایستگی
عمومی (۳۰ درصد)	بهرمندی از بینش دینی در تحکیم و تقویت اعتقادات و باورهای مذهبی دانش آموزان	شایستگی عمومی (۳۰ درصد)
	درک مبانی و اصول تعلیم و تربیت	
	متعهد بودن به جلوه‌های مطلوب اخلاقی همچون عبور، صداقت	
	علاقتمندی به تلاش و تعامل با دانش آموزان	
	بهرمندی از قدرت ارتباطی، مهارت‌های اجتماعی، سلامت و سلامت کلام	
دانشی (۳۵ درصد)	دانش مرتبط با محتوای تخصصی دروس آموزشی	شایستگی‌های حرفه‌ای (۷۰ درصد)
	آشنایی با برنامه ریزی و طراحی درس	
	آشنایی با روشها و فنون تدریس و هدایت و نظارت آن	
	آشنایی با شیوه‌ها و ابزارهای ارزشیابی و کنترل آموزشی و پیشرفت تحصیلی	
	دانش مشارکت فعال و موثر در گروه‌ها و انجمن‌های علمی و آموزشی	
	دانش مشارکت در برنامه‌ریزی امور فرهنگی و تربیتی و اجتماعی	
	توانایی مدیریت کلاس درس	
	بهره‌گیری از روش‌های نوین و اکتشافی در آموزش و یادگیری و تربیت (الگوهای برتر تدریس)	
	توانایی تعلیق آموزش با نیازهای بکایک دانش آموزان	
	طراحی و اجرای راهبردهای تربیتی و فوق برنامه	
توانایی بکارگیری شیوه‌های نوین تشویق و ترغیب دانش آموزان	مهارتی (۳۵ درصد)	
توانایی استفاده از فناوری‌های نوین آموزشی (LMS سیستم مدیریت یادگیری، ICT، IT و...)		
توانایی مستندسازی تجارب موفق و آموزش و انتقال تجربه به دانشجویان معلمان		
	مجموع امتیازات	

رتبه	شرایط
پایه حرفه‌ای	<p>-داشتن حداقل ۶ سال تجربه و حداقل سه سال توقف در رتبه مقدماتی</p> <p>-گذراندن ۱۸۰ ساعت دوره آموزشی ضمن خدمت و تخصصی در طول دوره بین دو رتبه</p> <p>-کسب حداقل ۷۵ امتیاز حاصل از محاسبه میانگین امتیاز ارزیابی عملکرد در طول سه سال متوالی منتهی به نتایج ارزیابی (امتیاز هر سال نباید کمتر از ۵۶ باشد)</p> <p>-کسب حداقل ۶۰ درصد از جدول شماره ۱ ضوابط موضوع شایستگی های عمومی و حرفه ای (امتیاز هر یک از شایستگی های عمومی، دانشی و مهارتی نباید کمتر از ۵۰ درصد امتیاز منظور شده باشد).</p>
ارشد حرفه‌ای	<p>-داشتن حداقل ۱۲ سال تجربه و حداقل سه سال توقف در رتبه حرفه ای</p> <p>-گذراندن ۱۵۰ ساعت دوره آموزشی ضمن خدمت و تخصصی در طول دوره بین دو رتبه</p> <p>-کسب حداقل ۸۰ امتیاز حاصل از محاسبه امتیاز ارزیابی عملکرد در طول دوره بین دو رتبه (امتیاز هر سال نباید کمتر از ۷۰ باشد)</p> <p>-کسب حداقل ۶۵ درصد از جدول شماره ۱ ضوابط موضوع شایستگی های عمومی و حرفه ای (امتیاز هر یک از شایستگی های عمومی، دانشی و مهارتی نباید کمتر از ۶۰ درصد امتیاز منظور شده باشد).</p>
خیره حرفه‌ای	<p>-داشتن حداقل ۱۸ سال تجربه و حداقل سه سال توقف در رتبه ارشد حرفه ای</p> <p>-گذراندن ۱۲۰ ساعت دوره آموزشی ضمن خدمت و تخصصی در طول دوره بین رتبه</p> <p>-کسب حداقل ۸۵ امتیاز حاصل از محاسبه میانگین امتیاز ارزیابی عملکرد در طول دوره بین دو رتبه (امتیاز هر سال نباید کمتر از ۷۵ باشد)</p> <p>-کسب حداقل ۷۵ درصد از جدول شماره ۱ ضوابط موضوع شایستگی های عمومی و حرفه ای (امتیاز هر یک از شایستگی های عمومی، دانشی و مهارتی نباید کمتر از ۷۰ درصد امتیاز منظور شده باشد).</p>
عالی حرفه‌ای	<p>-داشتن حداقل ۲۴ سال تجربه و حداقل سه سال توقف در رتبه خیره حرفه ای</p> <p>-گذراندن ۱۰۰ ساعت دوره آموزشی ضمن خدمت و تخصصی در طول دوره بین دو رتبه</p> <p>-کسب حداقل ۹۰ امتیاز حاصل از محاسبه میانگین امتیاز ارزیابی عملکرد در طول دوره بین دو رتبه (امتیاز هر سال نباید کمتر از ۸۰ باشد)</p> <p>-کسب حداقل ۸۵ درصد از جدول شماره ۱ ضوابط موضوع شایستگی های عمومی و حرفه ای (امتیاز هر یک از شایستگی های عمومی، دانشی و مهارتی نباید کمتر از ۸۰ درصد امتیاز منظور شده باشد)</p>

ج- فرآیند اجرا

- ۱- برگزاری دوره ارزیابی و آزمون مربوطه، انتخاب ارزیاب و صدور گواهینامه صلاحیت ارزیابی برای پذیرفته‌شدگان از سوی وزارت
- ۲- تشکیل «کارگروه سنجش شایستگی‌های حرفه‌ای» مشمولین طرح در سطح مناطق/ شهرستان (کانون ارزیابی) از بین دارندگان گواهی صلاحیت
- ۳- تهیه و ابلاغ دستورالعمل اجرایی ضوابط، ضوابط انتخاب ارزیاب، شاخص‌های رفتاری هر یک از شایستگی‌ها، فرم‌های مربوطه و همچنین تعیین دامنه امتیازات عناوین شایستگی از سوی شورای راهبری توسعه مدیریت وزارت آموزش و پرورش
- ۴- بررسی فرم تکمیل‌شده مشمولین طرح از سوی مدیر واحد آموزشی و تأیید و ارسال آن به همراه مستندات مربوط به کارگروه سنجش شایستگی‌های حرفه‌ای (کانون ارزیابی)
- ۵- بررسی و ارزیابی مشمولین طرح توسط کارگروه‌ها با بهره‌گیری از ابزارهای سنجش شایستگی از قبیل مشاهده، آزمون‌های روان‌شناختی، پرسشنامه، مصاحبه ساختاریافته، شبیه‌سازی، تمرین‌های نوشتاری، کارگروهی، بازی‌های مدیریتی، ایفای نقش
- ۶- انعکاس نتایج ارزیابی کارگروه (کانون ارزیابی) به واحدهای امور اداری در سطح مناطق استان ضمن اعاده‌ی مستندات
- ۷- صدور حکم کارگزینی از سوی مناطق آموزش و پرورش در صورت احراز شرایط یکی از رتبه‌های حرفه‌ای و یا اعلام کتبی در صورت عدم احراز شرایط به فرد به منظور مطلع‌شدن و توانمندسازی

د- ملاحظات لازم‌الرعایه

۱- ارزیابان علاوه بر گواهینامه سنجش شایستگی باید ویژگی‌های زیر باشند:

الف) مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی

ب) حداقل ۱۵ سال تجربه کارشناسی در امور آموزشی و پرورشی

۲- افراد دارنده گواهینامه صلاحیت ارزیابی که به عنوان ارزیاب برای عضویت در کارگروه سنجش شایستگی انتخاب می‌شوند، به شرط داشتن حداقل سنوات تجربی تعیین‌شده در این ضوابط به رتبه حرفه‌ای بالاتر از رتبه استحقاقی خود ارتقا می‌یابند.

۳- چنانچه امتیاز ارزیابی عملکرد یک سال کمتر از ۶۵، ۷۰، ۷۵ و ۸۰ (حسب مورد برای ارتقا به رتبه‌های پایه حرفه‌ای، ارشد حرفه‌ای، خبره حرفه‌ای و عالی حرفه‌ای) باشد، تا زمان رسیدن به سقف تعیین‌شده به سنوات تجربی لازم برای ارتقا به رتبه بعدی اضافه خواهد شد.

۴- احراز رتبه‌های حرفه‌ای، توسط کارگروه سنجش شایستگی‌های حرفه‌ای (کانون ارزیابی) تعیین می‌گردد. لیکن احراز رتبه‌های خبره و عالی حرفه‌ای پس از ارزیابی کارگروه یادشده، منوط به تأیید کمیته منابع انسانی استان می‌باشد.

۵- نظارت بر حسن اجرای این ضوابط و رسیدگی به شکایات مضمولین طرح بر عهده کمیته سرمایه انسانی شورای راهبری توسعه مدیریت وزارت می‌باشد.

۶- مضمولاتی که در مناطق کمتر توسعه یافته موضوع فهرست تصویب نامه شماره ۷۶۲۹۴/ت/۳۶۰۹۵ هـ مورخ ۱۳۸۸/۴/۱۰ هیأت محترم وزیران اشتغال به خدمت دارند، به ازای هر یک سال سوابق تجربی از تاریخ ابلاغ این مصوبه از یک سال تعجیل (کسر سال به نسبت)، در ارتقای رتبه بهره‌مند خواهند شد. همچنین برای ارتقاء به رتبه‌ی یاد شده، به ترتیب نیازمند ۶۵، ۷۰، ۷۵ و ۸۰ درصد امتیازات ارزیابی عملکرد مندرج در جدول شماره (۲) می‌باشند.

۷- وزارت مکلف است چگونگی اجرای طرح و حسن انجام این ضوابط را مورد بررسی و نظارت قرار داده و در انتهای هر سال گزارشی مشتمل بر تعداد آمار مضمولین، رتبه‌های حرفه‌ای مکسبه به تفکیک استان به سازمان ارائه نماید.

۸- ابلاغ این مصوبه، هر گونه ارتقاء رتبه مضمولین این طرح اعم از شاغل و افراد جدیدالاستخدامی که دارای سوابق آموزشی مرتبط می‌باشند، بر اساس این ضوابط انجام می‌شود.

۹- اجرای ضوابط رتبه‌بندی حرفه‌ای در سال جاری، بر اساس برخی از عوامل قابل سنجش منتخب از سوی وزارت با رعایت شرایط مقرر صورت می‌پذیرد و اجرای کامل رتبه‌های حرفه‌ای، از طریق تشکیل کانون‌های ارزیابی و سنجش عناوین شایستگی‌های تعیین شده در این ضوابط می‌باشد.

علی صفدری- سرپرست معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی